

ELOFIZETESI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyzetcentiméternyi hirdetés
ár 8 fillér. — Gyárosok,
kereskedők és iparosok árkedvez-
ményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sora
után 40 fillér fizetendő.

Telefon szám 549.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth Lajos-utca 10. szám.

Telefon szám 549.

Jó madár vagy örült?

Irtá ő nagysága.

Ha visszatekintünk a történelem mesgyéjén, úgy fogjuk találni, hogy a nőnek a legrégibb korban is baja volt már az egész világgal. A vad népeknél az örült nőt szentnek tartották, a régi keresztények boszorkánynak, most pedig a jó madarat teszik meg örültnek. S mi nők ebbe belenyugodjunk-e?

E történelmi visszaillesztés után rátértek tárgyamra. Jó madár-e Koburg Lujza vagy örült? Ez a kérdés az egész női nem méltóságát érinti. Mert a párisi professzorok azt mondták, hogy csak elhirtelenkedik egyetmást és tékozló, de ez szellemileg teljesen normális asszonyoknál is előfordul. S ebbe mi belenyugodjunk?

Soha! —

Mit szólunk akkor mi, hü és tisztességes asszonyok, ha Mattasich-Keglevichet megteszik elhirtelenkedésnek? Bolondok vagyunk a hűségünkkel és tisztességünkkel, ha az ordináreságot, a házasságtörést és a szökést párosan csak elhirtelenkedésnek mondják.

S erre mi is képesek vagyunk!! Mi, tisztességes nők!!! Ez ellen tiltakozunk kell!!!! És tiltakozunk is!!!! — — —

És tékozlók vagyunk! Mért nem mondják mindjárt, hogy egyebet se teszünk, csak kidobáljuk a pénzt? Kérdezzék meg a belvárosi boltosokat, hogy

oly könnyen kiadjuk-e a pénzt? Sokszor félnapokon át ülünk a boltban és válogatunk és még se veszünk semmit. Mert — jól meg akarjuk fontolni a dolgot és nem akarjuk, hogy a kereskedőnek kára legyen azzal, hogy levágatjuk a kelmét és aztán más jut eszünkbe és akkor azt mondjuk: még sem ezt vásároljuk!!!

És mégis azt vágják a szemünkbe, hogy elhirtelenkedünk mindent és tékozlunk! Am jó, ha nem akarják Koburg Lujzát bolondnak deklarálni, tegyék meg jó madárnak... De nem akarják jó madárnak megtenni, hát minket meg tesznek bolondoknak!! — — —

— — — S mi belenyugodjunk?!

— — — Soha! — — —!

Nekünk nőknek amugy is szenvedés az életünk. Feláldozzuk magunkat egy emberért, a ki nem érdemi megáldozatunkat és akkor az az ember elmegy a kávéházba és pletykál rólunk, hogy mi milyen veszélyesek vagyunk és ezt meghallják a párisi orvosok és elhiszik! Ők elmennek a hivatalba, ahol kényelmesen dolgoznak s minket otthon hagynak s nem törődnek vele, lesz-e májusban cselédsztrájk vagy nem, a földolog, hogy ha hazajönnek, kész legyen az ebéd. Csufak és kiállhatatlanok és mégis azt akarják, hogy mi őket tartsuk a legkülönbeknek, pedig mindenki különb

náluk és akkor még csodálkoznak, hogy Koburg Lujza megszökött az urától s megteszik bolondnak, hogy minket elriasztanak hasonló cselekedettől? Pedig az bolond, a ki végigszenvedi az életet ura mellett, nem hiába konstatálják most az orvosok, hogy Lujza hercegnőnek egészen helyén van az esze.

De ne legyen különbség köztünk, tisztességes martirok és a jó madarak között? Az a Lujza majd Párisban él és mindenki leveszi előtte a kalapját, mert épelméjű. S tetejébe még bennünket megtesznek tékozlóknak és meggondolatlanoknak. Ilyet mondani megrontása a női nemnek, mert képzelhetik, hogy a férjüket milyen szentelen kárörömmel olvasák és azután élnek tartják az újságot, hogy ime nyomtatva van és kiváló professzorok mondták, hogy velünk nem lehet okosan beszélni s mindent elpredálunk.

Ezért meg kell követelnünk nekünk, tisztességes nőknek, hogy Koburg Lujza állapotát egy női bizottság is vizsgálja meg. Ezzel tartozunk női méltóságunknak és meg kell tudni, hogy azok a tudós professzorok nem udvaroltak-e annak a dámának, azt is, hogy van-e feleségük és az milyen és hogy jól élnek-e vele. Mert a férfiak és a cselédek a mi el-lenségünk s nekünk védekez-nünk kell ellenük. A cselédek-

ről azonban máskor fogok érke-zni, mert erről érdemes külön cikket írni.

A háboru.

Az enyhe időjárást várták csak a japánok, akik, úgy látszik, a zord tél alatt semmit se veszítettek harcképességük- s eleve-ségük-ből. Az egész harc-vonalon, ami nagyobb teret ölel fel, mint pl. Budapesttől Siófok, egy zere-e indították meg az akciót és pedig egyformán, hogy a kiterjedt arc-élt még nagyobbra nyújtják ugy a keleti, mint a nyugati szélen, sőt a nyugoti oldalon már a Liao felé eső vidékeket is meglátogatták. Csak találgatni lehet céjüket nem esünk messze a valószínűsége-től, ha feltételezzük, hogy az annyiszor kezdeményezett, megkerülő had-mozdulatokat akarja most Oyama minden áron végrehajtani.

Régi taktikájuktól mindazoná-ltal nem térnek el. Az erős cen-trális fekvésű Putilov-dombot akar-ják most elfoglalni, amely messzire kimagaslik a vidék fölött. Ez ellen irányozták a portarturi 11 hü-velykes szörnyetegeket. Az oroszok keményen ellenállanak, de úgy lát-szik, hogy Gripenberg minapi ve-reségét itt újabb csapás követi. A japánok tehát centrumukban s a széleken is egyformán erőseknek mutatkoznak.

Közben erősen folynak a csa-tározások. Az egész japán sereg biztosan mozog és pedig előre. Kétségtelen, hogy döntő tüközöt küszöbén állunk. Megerősíti e föl-tevéstünket az, hogy a japánok az esős időjárás bekövetkezéséig nem igen várhatnak s nem teszik meg azt a szivességet a gyámoitalan Kuropatkinnak, hogy időt enged-nek neki az oroszországi forron-gás lecsillapodásáig, mikor már két

TÁRCA.

Hogyan gyógyul meg a bohém?

A cigány ember, a mig tűzhe-lyet nem alapít, nem szeret se háztartást vezetni, se magánlakást bérelni. Roppant bajos állapot az, a mikor harangszóra keil az em-bernek hazajárni, a mikor a szom-szédok belenéznek a szájába és számon tartják a vendégeit, hogy melyik végrehajtó, melyik segéd-művésznő.

— Ej, nos — mondja a bo-hém — akkor virrad, a mikor én fölkelek és akkor van dél, a mi-kor a gyomrom korog.

Ezért legszívesebben hotelbe megy lakni. Ott az ember mindig vendég, tehát mindig szívesen lát-ják, a szomszédjai pedig ugy vál-

toznak; mint a látogatói. — — —
— A boldogult Nemzeti Szállóban ketten laktak együtt, két újságíró-barát, aki gyönyörűen megfért éveken keresztül. Sohase volt ba-juk egymással, még csak a leg-kisebb szóváltás se volt köztük. Az igaz, hogy vajmi ritkán talál-koztak, lévén az egyik parlamenti tudósító, aki este fekszik le és reggel kél föl, a másik pedig len-éjjeli szerkesztő, aki reggel fek-szik és este kel föl.

A Cox és Box-szerű lények egyébként is nagyon különböző le-gények voltak. A parlamenti tu-dósító vékony dongáju fiu volt, a kibe valósággal hálni járt a lélek. És ideges volt, mint egy elvált asszony.

Az éjjeli szerkesztőt ellenben vasgyuróvá alkotta a teremő és és hajókótelek voltak benne ide-gek helyett.

De egyben egyformák voltak. Jó fiu volt mind a kettő. A hátu-kon fát lehetett vágni. Dédelgette is őket az egész szálló. Főképp Mari néni, a hatvannyole tavaszt ért szobaciacéska. Valóságos anyai szeretettel fojtogatta őket egész nap. Legkedvesebb foglalkozása volt Mari néninek a fiukat lefek-vés után egy órával megkérdezni, hogy mikor is akarnak fölkelni.

— Hogy ja el ne késsenek fiacskaim!

Az egészség dolga is mindun-talan szererettel érdekelte Mari nénit. De persze ezt a fontos dol-got is csak alvási időben végez-hette el, mert Máskor a fiuk nem igen voltak odahaza.

Hát jó. Szépen eldegéltek a mi Coxunk és Boxunk.

Egyszer aztán a vasgyuró iszonyu köhögéssel kelt fel az ágyából. Mintha a halál kutyái

ugattak volna belőle. A melle zi-hált s valóságos üvöltés tört ki a torkából.

Mikor aztán odahajol a mosdó felé, egyszerre csak piros foltoc-skák uszkáltak a víz színén. És egyre nagyobbak lettek a foltok, egészen rózsaszínű lett a víz.

A fiu iszonyuan elkezdett kacagni.

— No ezen nevetni fog a vá-ros. Hogy én hektikás vagyok! Száztizenkettes mellbőséggel... Igazán mulatságos.

És egyre köpte hozzá a vért. Közben szépen felöltözött és menni készült. Az ajtóban eszébe jut valami. Mit szól majd az ügy-höz Mari néni?

Szépen visszafordul és kicseréli a lavorját a pajtásáéval. Aztán ka-cagva megy le a lépcsőn. Ejsza-kázni, dolgozni, lumpolni.

Bizony másnap megint vért kö-pött a vasgyuró. Meg harmadnap

napja nem indul vonat Mandzsria felé.

Bizonyos, hogy a japánok is azt mondják:

— Most vagy soha! . . .

A spiritizmus jubileuma.

A francia szellemidézők a napokban ünnepelték meg századik évfordulóját d'Allan Kardec születésének, a ki Franciaországban a spiritizmusnak megalapítója és apostola volt. Kétségtelen, hogy ezen a téren már voltak elődjai és hogy a középkor óta a jámbor ördög üzők spiritizmust csináltak, de ezek egészen más név alatt és tisztán a vallásos eszmék keretében végezték munkálkodásukat.

A tizennegyedik század papja aki egy hiszterikusból, vagy egy epileptikusból ki akarta kergetni az ördögöt, aligha gondolt egyébre, mint a roz szellem ellen való küzdelemre. A tizenhetedik és a tizennyolcadik században sem igen gondoltak egyébre s csak a 19 ik században, amikor a forradalom következtében a vallásos szellem hanyatlott, fejlődött ki igazán a spiritizmus.

Ez a rejtelmes irányzat szerves kapcsolatban állt a magnetizmussal amelyet azonban még sem szabad összetéveszteni, mert míg emez bizonyos fajta ideges erőt föltételez, amelynél fogva némely temperamentum cselekszik, addig a spiritizmus csak a halottak szellemével foglalkozik, azokat idézi fel és beszélgeti.

Mindenesetre szükséges tudni, hogy a spiritiszták híres mutatónyai igen gyakran erős tulzások, melyeket a szerzők maguk idéznek elő szugesztio vagy autoszugesztio útján s az ugynevezett szellemidézés is ez utóbbira vezethető vissza. Allan Kardec, akinek emlékét a francia szellemidézők most felújították, spiritizma volt.

Eredeti nevén Hippolyte Léon-Denizard Rivainnak hívták és lyoni származásu, előkelő ügyvéd fia, aki igen jó nevelésben részesült. A miszticizmus felé hajló természetekorán arra az utra terelte, amelynek spiritizmus a neve. Már java-korabeli férfi volt, mikor a véletlen 1852-ben összehozta Sardou Viktorral, a hírneves francia drámaíróval, aki akkor még huszonnégy éves ifju volt, s csak úgy ismerték, mint egy kiváló híri tanárnak

a fiát. Állítólag Sardou adta azt a gondolatot Allan Kardecnek, hogy beszélgetni kellene a halottakkal. De bárkitől származik az idea, annak gyakorlati megvalósítója Allan Kardec volt, aki egyuttal a kopogtatással való feleletet és az író médiumokat is kigondolta.

A spiritizma mutatónyokban a médiumok a közvetítők a szellemek és a földiek közt. Vannak öntudatos és öntudatlan médiumok. Amazok közvetlenül és éber állapotban irnak a szellemek diktálása után, az utóbbiak álmukban. Ezek talán egyszerű sonnambulisták.

Allan Kardec rendszere óta néha olyan nyaklevest kapott a földidézett szellemtől, hogy csak ugy csattant, máskor meg világító szellemek jelentek meg, nem egyszer macskafejjel Allan Kardec óta divatba jöttek a beszélő médiumok, akik közül az öntudatosak, akik a kérdezett szellemek diktálására irnak, nagy szenzációt keltenek.

Számos munka őrzi a történelem és vallás nagy alakjaival folytatott beszélgetéseket. Az Allan Kardec iskolájához tartozó spiritiszták nem kisebb embereket kérdeztek ki, mint Mózes, Mohamed, Julius Cézár stb. akik pontosan válaszoltak is.

A spiritizmus ma — hála Allan Kardec fanatikus munkájának és követői: báró Dupotet, Ragarzoni, a Duvenport fivérek és mások buzgóságának — igen nagy elterjedésnek örvend s csak magában Párisban egy sereg spiritizma folyóirat jelenik meg, melyek tele vannak a legértékesebb szellemidézések regisztrálásával.

A gózmosó titkai.

Nagy feltűnést keltett a múlt év szeptember hó elején a napilapoknak az a híre, hogy a budapesti rendőrség bizalmas uton szerzett értesülés alapján a Váci-utca 65. számú házában Fodor Rozália nevében álló fehérenemű tisztító intézetben egy bünbarlangot fedezett fel, amely a legszemérmertlenebb erkölcselenségek fészke volt.

Az üzlettulajdonosnő tulajdonképpen Szerdahelyi Vilma nevével tüllött nő volt, aki egyik — Amerikába távozott — rokonának, Fodor Rozáliának, férj. Eredetsi Sándornak neve alatt kért és kapott is iparendélyt a Váci-utca 65. sz. házába egy fehérenemű tisztító-intézet megnyitására.

A megnyitott fehérenemű-tisztító tizlet azonban csak arra szolgált, hogy uraknak találkozó helye legyen serdületlen leányokkal. Az üzleti berendezés is teljesen megfelelt ennek a célnak. A függönyvel elválasztott hátsó részében az üzletnek éjjelente vig volt az élet. Folyt a sör, bor, cognac és pezsgő is, amelylyel a 13—14 éves tanuló leányokat leitatták a férfiak: Szerdahelyi Vilma segítségével.

A szomszédoknak már régóta feltűnő volt ez a fehérenemű tisztító intézet, amelyben sohasem dolgoztak s mégis rendkívül sok ur és leány fzdult meg.

A múlt év augusztus 30-án éjjel dr. Árkövy Richard Varga János rendőrrel hosszas hallgatódzás után bement a gyanu tisztító intézetbe, ahol aztán Szerdahelyi Vilma kivül egy Kákonyi Dezső nevű fővárosi adóhivatali díjnyokot találtak elbujva. Ezenkívül ott volt még egy K. Janka nevű 14 éves tanuló-leány is.

A megindított nyomozat undorító részleteket derített ki erről a bün-tanyáról.

A befejezett bünvizsgálat után a büntető törvényszék Szerdahelyi Vilma közokirathamisítás vétsége miatt és szemérem elleni erőszak két rendbeli büntette, Kákonyi Dezsőt pedig egy rendbeli erőszak büntette miatt helyezte vád alá. Szombaton kezdte tárgyalni a budapesti büntető törvényszék zárt ajtók mögött ezt a bünpört.

Az Életbeléptetési törvény 20 §-a értelmében a zárt tárgyalásról tudósítást közölni nem lehet.

Perlekedő asszonyok büntetése.

Egy londoni elkeseredett férj megidézttette a feleségét a bírósághoz, mert már nem tudta elhallgatni nyelvelését. Az asszony minden ok nélkül szidta-hordta napestig, csak azért, hogy a szája folyton járjon. A bíró először a férjet hallgatta ki, aki előadván panaszát, igazait egy egész sereg tanuval bizonyította. Ezután az asszonyt hallgatta ki a bíró, aki azonban nem is tudott, de nem is akart mentségére semmit sem felhozni, hanem töredelmesen bevallott mindent, csak arra kérte a bírót, hogy ha arra itélné, hogy nyilvánosan »viz alá merítsék«, akkor halaszssa el az ítéletet arra

való tekintettel, hogy most nagyon hideg a viz. Azt hitte a jámbor, hogy az a régi büntetés, amelylyel a hozzá hasonló nyelves és férhetetlen asszonyokat fenyítették, még most is divatban van, pedig az már régen divatját multa s nem tartozik már a fenyítő eszközök közé.

Valamikor pedig az ilyen fenyítésnek igen nagy szerepe volt az angol igazságszolgáltatásban. A rágalmozó, nyelves és férhetetlen asszonyt egypárszor a viz alá merítették és pedig mindig a legnagyobb nyilvánosság előtt és a hideg vizkura majdnem minden esetben bevált. Egykori feljegyzések igazolják, hogy ez a viz alá merítés még 1809-ben is használatban volt, mint igen hatásos fenyítő eszköz.

Kingstonban e célra annak idején egy egész külön hid volt építve. A hidról kötélen csüngött le egy szék s az elítelt asszonyt abba ültették bele s miután jó hozzákötötték, a meghívott nézők nagy tetszésrivalgása közepette háromszor a viz alá merítették, úgy, hogy csak a feje látszott ki. Ha véletlenül néha le is nyelt egy korty vizet, nem volt olyan nagy baj, sőt talán az orvosság annál jobban használt. Cambridgeban is volt egy hasonló célra épített hid, amelyen e furcsa ítéletet végrehajtották. A hidról egy kötépen alátámasztott gerenda nyult a viz fölé s ennek a végére volt kötve a szék, a melybe a delinkvenst ültették. A törvény eltörlése után is ott lógott még a szék jó ideig, mintegy elrettentő példának, később azonban elvitték s még most is őrzik, okulásul rajzolván rá két pötlekedő asszonyt, akikért az ördög jön a pokolból.

Kisebb helyeken az alámerítés már sokkal egyszerűbben történt. A folyó partján leverték egy tuskót, arra helyeztek egy jó erős póznát, ennek végén volt a szék s a bünöst ugyancsak megmártották egy-kétszer. A büntetés végrehajtására mindig akadtak önkéntes jelentkezők, akik rendszeren egy shillinget kaptak munkájukért. Gravesand város történetében meg van örökítve egy 1636-ból való jegyzet, hogy amikor Campion asszonyt a nyelve miatt nyilvánosan megmártották, az ítélet végrehajtója két shilling bért kapott. Később már csak négy penecet fizettek a közreműködésért.

Mikor a büntetésnek ezt a módját abbahagyták, akkor mást kezdtek el. A férhetetlen asszony formális szájkosarat kapott és azután meghurcolták az egész városon keresztül. Több ilyen régi emléket őriznek egyes muzeumokban. A szájkosarat a fejre akasztották, úgy hogy az egész arc jól látható volt, csak az illető szájába egy nyelv-féle szorító hatolt be, amelytől a bünös nem volt képes a saját nyelvét megmozdítani s a száját kinyitni. Az így felszájkosarozott asszonyt az utcán, amikor legtöbbször jártak, addig, míg az illető a megbánás jelei nem mutatkoztak. Ez is nagyon alapos kura volt s majdnem minden esetben bevált. Javíthatatlanok természetesen, mint mindenhol, itt is akadtak.

is. Meg azután is. Es egyszer se felejtette el kicserélni a mosdótalat.

Negyednap betoppan Mari néni.

— Tekintetes ur, nem vett valamit észre?

— Én? Semmit.

— A másik tekintetes urról?

A vasgyuró elgondolkodik:

— Semmit. Ha csak azt nem gondolja Mari néni, hogy nagyon szöhhög a fiu.

— De még mennyire! És aztán (ezt már sugva mondja) aztán vért köp.

— Hektikás lesz bizonyosan.

Mari néni bólogat a fejével.

— Hála isten, csak hogy a tekintetes ur is ugy látja. No, nem kell félni. Majd én kigyógyítom.

Másnap hajnalban bekopog Eari néni. A vasgyuró csak most vetődött haza, a hektikás meg a legedesebb álmát alussza.

Mari néni fölényes ábrázattal a vékony fiu ágyához megy. Egy iszonyu bögre van a hóna alatt. Megrázza a fiut,

— Tekintetes ur!

— No mi kell?

Csak félszemmél néz föl. De Mari néni kirázza belőle az álmot.

És feléje tartja a bögrét:

— Ezt tessék kiinni . . .

— Igya a menyöngös menykő!

De aztán gondolt egyet:

— Pálinka van benne?

— Majd még mi kéne? Herbatéa van benne. Ezerjőfü, pemetefü, sárga gyökér.

A fiu felkönyököl az ágyában:

— Hallja maga vén boszorkány, hat nincs jobb dolga, mint ilyen kotyvalékot főzni? Es ezért fölraz engem az álomból?

Más asszony az ilyen beszédre megijed. De Mari néni föl se vette.

— Beszélhet az urfi amit akar.

De ezt bizony megissza. Addig innen el nem megyek.

Vagy egy félórát pöröltek, vitáztak, alkudoztak. Talán a fele is elég volna a boszorkánylevesnek. A vége mégis csak az lett, hogy Mari néni győzött. A parlamenti tudósító megitta a bögre keserüséget.

Aztán megitta másnap is, harmadnap is. Három hétig itta egy huzomban. A vége felé már dörmöbölt az ajtón, ha Mari néni késett a főztjével.

Na meg is gyógyultak mind a ketten. A parlamenti tudósító is, az éjjeli szerkesztő is. Mindössze annyi változás történt velök egy pár esztendő alatt, hogy az éjjeli szerkesztőből parlamenti tudósító lett, a parlamenti tudósítóból meg éjjeli szerkesztő.

De ezt már nem a pemetefü tette . . .

Vulpes.

Az udvarias férj és a figyelmes vendéglős.

Nagyváradról érdekes történet-két írunk nekünk az udvarias férjről és a figyelmes vendéglősről. Ott történt ez a kalandocska, amint, hogy a legtöbb szerelmi kaland Nagyváradon a szerelemnek e klaszikus városában esik meg. Éjjel volt, amikor egy ottani szállodában fiatal pároska szállt meg egy emeleti szobában. A szállóra még az éjszaka homálya borult, amikor valaki hirtelen megzavarta az éjnyugalmát. Vérben forgó szemekkel tajtékzó dahval rontott valaki a portásnak:

— Hol a feleségem? — A portás vállat vont:

— Mit tudom én?

— De én tudom, hogy itt van. Melyik szobában van?

— Azt én nem tudom.

— Nem tudja! Hát akkor végig megyek minden szobán és jaj annak, aki ki nem nyitja!

A portás nagy botránytól félt és előhívta a vendéglőst. Ez nem kevésbé ijedt meg, mert attól tartott, hogy a nagyváradit Othello tönkreteszti szálloja jó hírnevét. Azért hát karon fogva a dühöngő férjet és ilyen szavakkal csendesítette le.

— Ön bizonyára gavallér ember és a gavallér első kötelessége, hogy másnak ne kellemetlenkedjen. Miért verné fel a szállodát éjnek idején. Várjon szépen reggelig, akkor elintézheti az ügyet.

A férj gondolkodóba esett és úgy találta, hogy tényleg gavallér. Nem csinált hát zavart, hanem a vendéglőssel a folyósón sétálgatott és az ajtókon bekukuskált, halgatózott. Hirtelen felderült az arca:

— Itt vannak!

De nem zavarta őket Reggelig fel-alá sétálgatott, becses neje pedig ezalatt az edes idilt élvezte. Közben elérkezett a rózsás ujj hajnal és ezzel a nagy pillanat. A férj az ajtót döngötte:

— Nyisd ki nyomorult!

Az ajtó csakugyan kitért és a nagy zürzavarban a csinos fiatal asszonyka pongyolában szaladt az utcára.

— Rendőr! Segítség, ott meggyilkolják egymást.

Ez ugyan nem következett be, csak verekedés lett, amelyben rosznyelvek szerint a férj többet kapott, mint a csábitó. Később a férj is hazasietett felesége után, akivel, hogy otthon mit végzett, nem lehet tudni.

HIREK.

Kolozsvár, márc. 6.

A csecsemő táplálása.

Edmond Gast, a tudós francia orvos, aki hosszú esztendőket óta a kisbabák táplálkozásának a kérdését tanulmányozza, érpekes cikkben foglal állást a tej ellen, amelyet sok esetben károsnak, sőt egyenesen halált okozóknak minősít. Tapasztalatait a következő két tanácsban foglalja össze. 1. Az újszülöttnak az első 48 órában csak cukros vizet szabad adni. 2. Ez időn túl a csecsemő olyan italt kap, amely egy harmadrész tejből és két harmadrész szűrt

és forralt cukros vízből áll. Az ital langyos legyen. A gyermek minden két órában kap belőle, éjjel hat óráig szünet. Ha emésztési zavarok mutatkoznak, csökkenteni kell a tejet, sőt esetleg be is szünteti, mindaddig, míg javulás nem mutatkozik. Így kell a gyermeket táplálni az első hónapban, azután fokozatosan több tejet kell adni neki, három hónapos korában az ital már 50 százalékos tej, 50 százalékos víz lehet, öt hónapos korában 65 százalékos tej és 35 százalékos víz nyolc hónapos korában végre tisztán tejet kaphat. A csecsemő e módszer mellett hetenkint 150—150 grammot hizik.

A három halálra ítélt A pestvidéki büntetőtörvényszék mint esküdtbíróóság kötél általi halálra ítélt Borgovits Józsefnét és a Huszka házaspárt, akik előre megálgapított terv szerint a legnagyobb kegyetlenséggel meggyilkolták Borgovits József jómodu tápios-szelei gazdaembert. A három halálra ítélt rettegve várja a kegyelmi kérvény elintézését. Ma délelőtt Borgovits Józsefné a gyűjtőfogház igazgatójánál jelentkezett és kérvényezte, eszközölje ki pörének újra főlvetelét, mert neki öt tanuja van, akikkel bizonyíthatja, hogy teljesen ártatlan férje meggyilkolásában. A kérelmet természetesen nem teljesítették, mert az öt tanu csak az akasztástól rettegő nő fantáziájában létezik.

Letartoztatott álarcosok. Triesztben a Politeana Rosetti-ben tartott álarcosbálon három leány babának öltözve jelent meg. Ez uem lett volna baj, de az egyik tiszta vörös, a másik fehér, a harmadik zöld ruhában volt s mindig úgy sétáltak egymás mellett, hogy az olasz lobogó színét adják ki. Ez az ártatlan tüntetés azonban nem talált kegyelmet a rendőrség előtt, a három leányt e rendőrségre vitték s hosszabb idő múlva eltávozhattak ugyan, de államveszélyes jelműzüköt ott kellett hagyni.

Ellopott vonat. Oroszországban már előfordult, hogy egy fahidat elloptak s így talán nem valami nagyon meglepő az a hír, hogy Krasnojarszkban, Szibériában, az ottani állomásról úgy eltűnt egy tizenhét vaggonból álló s becses árukkal megrakott vonat, hogy még most sem tudják, hol van.

Ahol az embernek értéke van. Ez természetesen Amerika. Ott nemcsak az ember munkáságának, hanem az ember egész testrészeinek is meg van a maga értéke és ára. Még pedig nem is kicsiny ára. Így a brooklyni felső bíróság a napokban 8000 dollár kártérítésre ítélte el a Brooklyn-Heights omnibusz-társaságot, amelynek egyik kocsija olyan szerencsétlenül gázolt el egy hánem éves kis leányt, hogy a leányka lábát apu tálni kellett. Az afféle bírságok ugyancsak óvatosságra inthetik a bérkocsi- és egyéb társaságokat, Bezzeg nálunk olcsóbb az ember!

Az okos Hanzi ideges. Berlinből jelentik, hogy az okos Hanzin legutóbb az idegesség tüneteit mutakoztat. Ha gazdája, Osten, újabb feladatok elé állította, igen izgatott lett, étvágya azonban nem apadt meg s kedden reggel amikor Schultz nevű ápoló az istállóba ment, hogy Hanzit az ud-

varra, a szokott leckeórára vezesse, az ideges okos Hanzi a feléje közeledő ápolót megrugta és patájával annak orrát és felső ajkát összezúzta. A szerencsétlen ápoló eszméletlenül rogyott össze és életfogytiglan viseli az okos Hanzi patájának nyomát az arcán.

Postlsvész Indiában. A londoni Daily-Mail-nek távirják Kalkuttából, hogy Indiában eddig 3 millió ember halt meg pestisben. A járvány csökkenőben van, de azért még most is hetenkint 30 ezeren betegednek meg pestisben és a megbetegedések 90 százaléka halálos lefolyású.

A zsebtolvajok kiralya. Ezzel a címmel legközelebb nagy látványos szindarabot adnak Párizsban. A címszerepet Max Dearly, a kitűnő komikus fogja játszani, aki ez alkalomból tíz napot töltött Londonban, hogy a zsebtolvajok életmódját megfigyelje. A londoni zsebtolvajok, akikhez kitűnő ajánlásokat kapott, nagy szeretettel fogadták a jeles komikust és tiszteletére bankettet rendeztek. Azonkívül bevezették a zsebtolvajlás rejtelmeibe, elannyira, hogy Max Dearly egy omnibuszon, ahol nagy volt a tolongás, maga is szerencsét akart próbálni. Benyult a szomszédjának a zsebébe és onnan egy ezüst cigaretta-tárcát lopott ki. Boldogan szállt le az omnibuszról, de amikor megnézte a cigaretta-tárcát, elhülve vette észre, hogy a saját tárcáját sikerült a szomszédjának a zsebéből visszalopnia.

Komáromi gesztenyesítő Japánban. Komáromból írják a következőket: Kuhn Móric Márkus Komáromban született s a gesztenyesítői hálátlan pályára adta magát. A hetvenes évek elején a piacon árulta az izletes maronit, de az üzlet roszul fizetett s Kuhn Móric Márkus elköltözött Komáromból. Hosszu ideig nem jött hír róla, csak a múlt év őszén irtak Jókai hámból, Japán legnagyobb kikötő városából, hogy ott Kuhn Móric Márkus komáromi illetőségű kereskedő meghalt s 300.000 korona értékű vagyont hagyott hátra. Le is tárgyalták a hagyatékát dr. Nagy Vilmos kimáromi közjegyzőnél s átadták az örökséget az elhunyt két gyermekének. Ime a komáromi gesztenyesítő kalandos pályafutása 300.000 korona hagyatékkal végződött. A dologban az a legérdekesebb, hogy Jókaihámból a város polgármesterénél magyar nyelvű megkeresésben tudakozódott a japáni hatóság az örökösök kiléte iránt.

Grófból zongoratanító. Szabadkán most egy öreg ember, gróf Lubinski János telepedett le, aki mint a dusszagdag idősb gróf Lubinski János fia, született 1840-ben, Orosz-Lengyelországban, 1863-ban, mivel részt vett az utolsó lengyel-fölkelésben, menekülnie kellett és az oroszok vagyónát elkobozták. Földönfutóvá lett ilyenformán és mint zongoratanító járt kereszttülkaszul Európát, míg végre 1875-ben Magyarországon telepedett le, feleségül vevén, Háromszék megye akkori főispánjának, Thuri Györgynek Jolán nevű leányát. Neje azonban pár év múlva meghalt. Majd egyéb csapások érték, úgy hogy a zenetanításhoz kellett visszatérnie. Sikerült időközben egy nagyobb intézet zenetanári állását betöl-

tenie. De ekkor meg lábát törte, mi miatt négy hónapig kellett ágyba feküdnie. Mire fölépült, állását már betöltve találta. Most végre Szabadkára került, ott óhajt megtelepedni öreg napjaira.

Joánovics testvérek fényképészeti, festészeti és fénykép-nagyítási műtermük Mátyás királytér 22. (Szatmáry-ház.) Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.

Rögtön szépit a szirtalan, teljesen ártalmatlan bőrpoló szer, a Biró dr.-féle Havasi-Gyopár Crème. Próbátégely 70 fillér. Kapható: Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. (7.—)

A kinek kiadó lakása van eredményesen hirdethet az »Uj Kolozsvári Hirlap«-ban, mely naponta 2400, vasárnap 3000 példányban jelenik meg. Lakáshirdetés egyszeri közlése 40 fillér, többszöri, legalább háromszori feladásnál 30 fillér.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár.

Március 5. A kolozsvári vas- és fémmunkások álarcos bálja a Tornavivodában.
" 11. Megyei bál (Megyeház.)

Fő-szerkesztő:

CSOKONAY VITÉZ MIHÁLY.

Felelős-szerkesztő:

BENKŐ SÁNDOR.

Kiadja a szerkesztőség.

NEMZETISZINHÁZ

Ma 1905. március 6-án:

Biánka.

Vig opera 3 felvonásban.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTTER.*)

1 forint

egy darab legfinomabb üveggel ellátott nickel keretű szemüveg, vagy 1 drb. csiptető (cvikker).

Kun Mátyás,

műköszörüs, késes, kardműves- és látszerész-üzletében, **Kossuth-Lajos utca 2. sz.** Mindennemű javítások, nickelezések és köszörülések jutányos árban elvállaltatnak. o o

Apró hirdetések.

Egy ügyes tanulót azonnal felvesz Tonczár Antal vízvezeték szerelő Kolozsvárt Fellegvári ut 26.

Jönnék a szalonkák! Elismert kitűnő szalonka húzási helyre kedvező vasuti összeköttetéssel jegy kapható: Bojádi Sándornál Árpádu 44. Kolozsvárt. 1—3.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó árban

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre (Deák Ferenc u. 39.), Segesváry és Társa és Földes János (Kossuth Lajos-u. 41.) uraknál.

A tavaszi idény beáltával bátorkodunk a t. hölgyközönség figyelmét alanti rendkívül olcsó árjegyzésünkre felhívni.

Fegyházi kötött harisnyák:		Selyem napernyők	1 frt 80 kr-tól
Női fekete és színes	15-20-60 kr-ig	Carton kötény	27
Patent, gyermek 1-10 évesig	8-22	Clott dísz gyermek és női kötények:	"
" " " " " " " "	17-39	Kalotaszegi selymes kötény	2 frt
Cérna-keztük	15-19-50	Futószőnyeg	44-50 kr-ig
" " " " " " " "	13-20-50	Nagy szőnyeg, 3 méter hosszú	2 frt 20 kr.
Mider	45 kr-tól 2 frtig	Szmirna szőnyeg	5 " 50 "
Carton blousok	60 " 1-20	Madrác	4 "
Clott	150 frt-tól	Tunis és csipke függöny, ág-terítő	1 frt-tól
Selyem	3 frt.	Paplan	1 frt 95 kr-tól
Karton és szövet alj	1-20-2-20 kr.-tól		

Saját különlegesség legjobb minőségű bőr glace-keztük 75 krajcár.

Poszler J. és Társa Wesselényi Miklós-utca 3.

Őszi Albert

ékszerész és órás

Kolozsvár, Wesselényi M.-u. 2.

Nagy választék arany, ezüst és drágakő ékszerekben, valamint mindennemű zsebórákban.

Alkalmi, névnap és keresztelői ajándékok.

Arany és ezüst tárgyak javítását a legutányosabb árban elvállalom. Törött aranyat becserélek vagy a legmagasabb árban készpénzért beváltok.

Tisztelettel Őszi Albert, aranyműves és órás

Poló és háló gyermekkosci raktár.

Kényelmes bevásárlást eszközölhet mindenki

ADLER A. ADOLF

üzletében, Kossuth Lajos-utca 10. szám alatt, hol

részletfizetésre is,

szolid árak mellett kaphatók nagy választékban jó minőségű vásznak, sehiffonok, damaszt és kézmű-árak, paplanok flanel takarók, szövet és csipkoffüggönyök asztal és ágy garnitúrák, futó, f. li és asztal alá való szőnyegek. Különös figyelemre méltók a következő idényre már megérkezett legdivatosabb női kabátok és több új cikkek. Üzletemnek eddigi szolid alapja biztosítékot nyújt a legelőkelőbb helyen is a bizalomra.

A n. é. helybeli és vidéki közönség szives támogatását minél tömegesebben kéri, legmélyebb tisztelettel

Adler A. Adolf,
üzlettulajdonos.

Minden nagyságu fall tükrök.

„Nádas-fürdő“

a nyári 6 havi korezmárlási joggal együtt

f. évi ápril 1-től fogva

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal Monostori-út 8. sz.

A kolozsvári gazdasági kiállításon bemutatva és díesztérő-oklevéllel kitüntetve.

Telefon: 285. Sürgőnyozim: Streck Kolozsvár.

STRECK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT,

Kinizsi-utca 5. szám alatt. (Óvár.)

Gáz-, vízvezeték- és szivattyu-felszerelési vállalat. Gázvilágítás összes szerelvényei u. m. csillárok, lyrák, izzólámpák, mindennemű üveg felszerelések és izzótetek (harisnyák) minden nagyságban.

Téglás József

vízvezeték és csatornázási vállalata

Deák Ferencz-utca 31.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák teljesítését, ugy szintén javításokat a legmérsékeltébb áron, pontosan és a legjobb kivitelben.

Telefon szám: 558.

A közönség szives pártfogását kéri, tisztelettel

TÉGLÁS JÓZSEF vízv. és csatornázási vállalkozó.

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„DUNA“

biztosító-társaság.

Összes biztosítéki alap több mint 40 millió korona.

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a „DUNA“ biztosító társaság Kolozsvár és környékére szóló főügynökségét reám ruházta A „DUNA“ biztosító-társaság biztosítéki alapja tőkében és tartalékban 27.000.000 kor. és évi díjbevételekben 13.600.000 koronánál többet, összes biztosítéki alap tehát: 40.000.000 koronánál többet tesz ki.

A „Duna“ biztosításokat eszközöl szabott díjak mellett:

- tűzkár ellen, lak- és gazdasági épületekre;
- jégek ellen mindennemű terményekre;
- szállítási veszélyek ellen tengeren s vasuton és
- az ember életére, tőkére és járadékokra, minden ambíció szerint.

Miután még fölemlítjük, hogy az előforduló károk a leglelkismeretesebb módon megbecsültetnek és a társaság által a legpontosabban kifizettetnek, kérjük becsen ajánlatait, s maradunk kiváló tisztelettel: **Barán Lajos,** Kolozsvár.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. szám.